

bení rozčleňovati a posuzovati činnost každého z nich odděleně a samostatně, nýbrž každý z nich ručí za jednání druhého a zodpovídá každý za celkový výsledek jich společné činnosti, tudíž za celkovou škodu, byť i škoda z činnosti jednoho z nich vzniklá nebo jím zamýšlená nepřesahovala snad částky potřebné k té neb oné zločinné kvalifikaci. Pro otázku trestní zodpovědnosti nesejde též na tom, zda a kolik si spolupachatel z věci společnou činností odcizených podržel anebo podržeti chtěl, nebo kolik mu z nich bylo společníkem poskytnuto nebo přiděleno. Nad to budiž stížnosti připomenuto, že obžalovaný se za celého trestního řízení nehájil způsobem, který teprve nyní zmateční stížnost v obou probraných směrech uplatňuje (§§y 258 a 288 čís. 3 tr. ř.). Je-li podle toho rozsudek ve směrech stížností napadených bezvadný, nemůže přicházeti v úvahu pouhý přestupek krádeže, takže tu není podkladu pro dovolání se důvodu zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř.

Bezpodstatny jsou i další výtky, činěné rozsudku podle čís. 10 Šu 281 tr. ř., zvláště když při nich zmateční stížnost odchyluje se z valné části od zjištění rozsudkových. Soud běře za prokázáno, že obžalovaný při provádění krádeže neznámým společníkem za účelem jejího jistějšího provedení stál venku a dával pozor, by pachatele varoval před případným nebezpečím. Tvrdí-li stížnost, že to není prokázáno, brojí jen nepřipustně proti zjištění soudcovskému, založenému na volném hodnocení průvodních výsledků. Za onoho zjištění je arci opodstatněn předpoklad soudu o spolupachatelství obžalovaného. Neboť spolupachatelství při krádeži nevyžaduje pojmově, by činnost spolupachatelů byla téhož způsobu; každý jednotlivý spolupachatel nemusil provést celý trestný skutek nebo pomáhati účastníku bezprostředně při jeho konkrétních počinech, naopak spolupachatelem je i ten, kdo přispěl k provedení činu částečně, třeba v roli podřízené (na př. byl přítomen na místě činu neb v blízkosti jeho k tomu cíli, by kryl hlavního pachatele proti přistižení), jen když byl veden tímž úmyslem, jako druhý společník, což nalézací soud zjišťuje, bera za prokázáno, že obžalovaný po úmluvě s pachatelem a věda, že tento jde do domu krásti, čekal venku a dával pozor, by umožnil tuto krádež. Že by obžalovaný byl na hlavního pachatele pouze čekal, tudíž nečinně byl přítomen, přičí se onomu rozsudkovému zjištění a nelze proto na tomto odchýlném předpokladě budovati.

Čís. 2638.

Zákon o tisku (ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863).

Ustanovení Šu 9 zákona má za účel zjištění jména a bydliště osob podle zákona v první řadě zodpovědných, by tak v případě, že by bylo zapotřebí trestního stíhání, byl umožněn rychlý a bezpečný zákrok proti zodpovědným osobám; tomu vyhovuje pouze udání určitých fysických osob nebo takových právnických osob, o nichž lze bez zvláštního dalšího šetření rychle a spolehlivě zjistiti, které určité fysické osoby za ně zodpovídají.

Označení »místní skupiny závodních a uličních buněk komunistické strany« nakladatelem plakátů nevyhovuje předpisu Šu 9 zákona.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Zm I 720/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Písku ze dne 7. července 1926, jímž byl Jaroslav B. podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. osvobozen od obžaloby pro přestupek podle Šu 9 tiskového zákona, spáchaný tím, že na plakátu »Proti agrárním clům a fašismu« neuvedl jména nakladatele, jakož i potvrzujícím jej rozhodnutím krajského soudu v Písku jako soudu odvolacího ze dne 28. srpna 1926 byl porušen zákon v ustanovení Šu 9. tisk. zákona.

Důvody:

Státní zastupitelství v Písku podalo u okresního soudu tamže návrh na trestní stíhání majitele knihtiskárny Jaroslava B-a pro přestupek podle Šu 9 tisk. zák., spáchaný tím, že na plakátu nadepsaném: »Proti agrárním clům a proti fašismu«, který byl v tiskárně obviněného vytištěn, není uvedeno jméno nakladatele; plakát ten uvádí totiž vedle jména tiskařova údaj: »Nákladem místní skupiny závodních a uličních buněk komunistické strany Československa v P.« Okresní soud vyžádal si od okresní politické správy v Písku zprávu, zda jest tam známo, kdo jsou členy oné »místní skupiny«; okresní politická správa odpověděla přípisem ze dne 17. června 1926 takto: »Místní skupina závodních a uličních buněk komunistické strany Československa v P.« není tu jako spolek, případně jako vedlejší spolek (filiálka) ve smyslu zákona o právu spolčovacím ze dne 15. listopadu 1867, číslo 134 ř. zák. hlášen a nejsou jeho členové ani představenstvo známi. O povolení k pořádání tábora lidu dne 15. června 1926 a 1/2 6. hod. konaného, žádali za onu skupinu Alois P., správce dělnického konsumního družstva v P., a Albert J., tajemník komunistické strany v P. Těm bylo též povolení k pořádání tábora uděleno a doručeno«. Při hlavním přelíčení dne 7. července 1926 vyněsł okresní soud rozsudek osvobozující s odůvodněním, že v souzeném případě bylo vyhověno předpisu Šu 9 tisk. zák., neboť tolik jest z onoho označení nakladatele a plakátu patrné, že plakát byl vytištěn nákladem strany komunistické v P., a oním sdělením okresní správy politické jest zjištěno, které osoby za onu místní skupinu závodních a uličních buněk žádaly za povolení k pořádání onoho tábora lidu. Krajský soud v Písku jako soud odvolací rozhodnutím ze dne 28. srpna 1926 rozsudek ten potvrdil z těchto důvodů: »Z označení nakladatele na plakátu jest zřejmo, že nakladatelem jest strana komunistická v P., jejíž představitelé jsou okresní správě politické v Písku známi, a jest jí také známo, kdo žádal za povolení tábora, k němuž byl plakát tištěn. Jedná se tedy o jméno nakladatele, který jest právnickou osobou a totožnost zodpovědných představitelů této právnické osoby jest zjistitelná, čímž po názoru odvolacího soudu jest požadavku Šu 9. tiskového zákona vyhověno«.

Oněmi rozsudky byl porušen zákon. Ustanovení §u 9. tiskového zákona má za účel zjištění jména a bydliště osob podle tiskového zákona v prvé řadě zodpovědných (srovnej §§ 11, 17, 18 tiskového zákona, článek III. čís. 2. a 3. zákona z 15. října 1868, čís. 192 ř. zák.), by takto v případě, že by bylo zapotřebí trestního stíhání, byl umožněn rychlý a bezpečný zákrok proti odpovědným osobám (viz rozhodnutí býv. víd. nejv. soudu úř. sbírka číslo 3280). Tomuto účelu není vyhověno, je-li po ruce jen povšechná možnost na základě údajů na tiskopisu šetřením a vyhledáváním vypátrati zodpovědné osoby, nýbrž záleží na rychlém a bezpečném zjištění osob těch z údajů na tiskopisu se nalézajících. Tomuto požadavku vyhovuje pouze udání určitých fysických osob anebo takových právnických osob, o nichž bez dalšího zvláštního šetření a pátrání lze rychle a spolehlivě zjistiti, které určité fysické osoby za ně zodpovídají. To plyne z výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 3. dubna 1876, číslo 4162 (otištěno v Manzově vydání tisk. zákona při §u 9), jenž uvádí, že státní zastupitelství má zjistiti osoby zodpovídající za právnickou osobu na základě stanov spolkových anebo obchodního zákona; předpokládá výnos ten, že ve stanovách úřadu přístupných, nebo v obchodním rejstříku, po případě v podobných úředních záznamech lze snadno a bezpečně zjistiti dotýčnou fysickou osobu úředně hlášenou a zaznamenanou. Tomu tak není v souzeném případě; z přípisu okresní správy politické plyne, že »místní skupina závodních a uličních buněk komunistické strany Československa v P.« není ani jako spolek ani jako vedlejší (filiální) spolek ohlášena, že okresní politické správě nejsou ani členové ani představenstvo známi. Závěr nižších soudů, že z označení na plakátu vytištěného jest patrné, že plakát byl vytištěn nákladem strany komunistické v P., není správný: strana komunistická není totožnou s onou »místní skupinou buněk«, která může býti považována za jakýsi organizační útvar uvnitř komunistické strany, není však komunistickou stranou samou (srovnej výpis z organizačního řádu sekce III. komun. internacionály bod 36 a 39 v protokole o hlavním přelíčení). Mylně usuzuje dále rozsudek prvé i druhé stolice, že z okolností, že okresní správě politické jest známo, které osoby zažádaly za povolení tábora lidu, k němuž plakátem bylo zváno, lze seznati osoby, jichž nákladem byl plakát ten vytisknut. Okresní správa politická ve svém přípisu sděluje toliko, které osoby žádaly za povolení tábora, a kterým osobám toto povolení (jakož i povolení k vylepení plakátů tábor ten oznamujících) bylo uděleno; pouze tyto osoby byly okresní správě politické známy, nikoli však osoby, jež vůbec za »místní skupinu buněk« jsou zodpovědny, tím méně, které osoby jako nakladatelé plakátů za ni běrou na se zodpovědnost, a které osoby tedy v případě, že by obsah tiskopisu zakládal skutkovou povahu trestného činu, bylo by lze trestně stíhati již na základě té okolnosti, že jsou nakladateli. Nevyhovuje proto označení »místní skupiny závodních a uličních buněk komunistické strany Československa v P., nakladatelem oněch plakátů předpisu §u 9 tisk. zákona a při správném výkladu tohoto §u mělo dojít k odsouzení obviněného. Bylo proto podle §u 33 tr. ř. vyhověti zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona a podle §§ 292 a 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.